

Brussel, 29 juni 2026
(OR. en)

11254/26

SOC 465
GENDER 149
ANTIDISCRIM 71
JAI 923
DROIPEN 117
TELECOM 360
CYBER 325
JEUN 190

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	9555/26 + COR 1
Betreft:	Conclusies van de Raad inzake het voorkomen en bestrijden van cybergeweld tegen meisjes

De delegaties vinden in de bijlage de conclusies van de Raad over bovengenoemd onderwerp, die de Raad Epsco tijdens zijn zitting van 29 juni 2026 heeft goedgekeurd.

**Conclusies van de Raad inzake
het voorkomen en bestrijden van cybergeweld tegen meisjes¹**

OPMERKENDE DAT

1. Gendergelijkheid en mensenrechten zijn Europese kernwaarden. Gelijkheid van vrouwen en mannen, alsook van meisjes en jongens, is een grondrecht en een fundamentele waarde van de Europese Unie, verankerd in de Verdragen en in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (het Handvest).
2. In artikel 8 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is bepaald dat de Unie er bij elk optreden naar streeft “de ongelijkheden tussen mannen en vrouwen op te heffen en de gelijkheid van mannen en vrouwen te bevorderen”.
3. In artikel 10 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is bepaald dat de Unie bij de bepaling en de uitvoering van haar beleid en optreden streeft “naar bestrijding van iedere discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid”.
4. In het Handvest wordt verklaard dat “[d]e gelijkheid van vrouwen en mannen moet worden gewaarborgd op alle gebieden” en dat eenieder recht heeft “op lichamelijke en geestelijke integriteit”. Bovendien is “[i]edere discriminatie, met name op grond van geslacht, ras, kleur, etnische of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, godsdienst of overtuiging, politieke of andere denkbeelden, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, een handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid” overeenkomstig artikel 21 van het Handvest verboden.

¹ Conclusies opgesteld in de context van de evaluatie van de uitvoering van het actieprogramma van Peking, met bijzondere aandacht voor de kritische punten van zorg D (“Geweld tegen vrouwen”) en L (“Jonge meisjes”).

5. In artikel 24 van het Handvest is bepaald dat kinderen recht hebben “op de bescherming en de zorg die nodig zijn voor hun welzijn”, en dat “[b]ij alle handelingen in verband met kinderen, ongeacht of deze worden verricht door overheidsinstanties of particuliere instellingen, [...] de belangen van het kind een essentiële overweging” vormen.
6. In het actieprogramma van Peking wordt “Geweld tegen vrouwen” (kritisch punt van zorg D) aangemerkt als een obstakel voor de verwezenlijking van de doelstellingen van gelijkheid, ontwikkeling en vrede, en voorts wordt gesteld dat geweld tegen vrouwen hun mensenrechten en fundamentele vrijheden schendt en hun genot ervan belemmert of tenietdoet.
7. In het actieprogramma van Peking, onder kritisch punt van zorg L “Jonge meisjes”, worden regeringen en, in voorkomend geval, internationale en niet-gouvernementele organisaties opgeroepen om passende wetgevende, bestuurlijke, sociale en educatieve maatregelen te nemen om jonge meisjes thuis en in de samenleving te beschermen tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld, letsel of misbruik, verwaarlozing of nalatige behandeling, mishandeling of uitbuiting, met inbegrip van seksueel misbruik.
8. Geweld tegen vrouwen en meisjes is een schending van de mensenrechten en een hardnekkige vorm van discriminatie, die geworteld is in ongelijke machtsverhoudingen tussen vrouwen en mannen. Het voorkomen en bestrijden ervan is een maatschappelijke verantwoordelijkheid, omdat het de gendergelijkheid ondermijnt en de volledige deelname van vrouwen en meisjes aan de samenleving beperkt, ook in de digitale ruimte en het openbare leven.
9. De door de Commissie vastgestelde EU-strategie voor de rechten van het kind heeft tot doel de rechten van het kind op alle beleidsterreinen van de EU te beschermen en te bevorderen, met bijzondere aandacht voor het voorkomen van geweld en het waarborgen van veilige deelname in de digitale ruimte. In dit verband zijn ook de normen van de Raad van Europa inzake artificiële intelligentie, mensenrechten en gelijkheid relevant.

10. Zowel op EU- als op nationaal niveau is aanzienlijke vooruitgang geboekt bij de inspanningen ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, waaronder de vaststelling van Richtlijn (EU) 2024/1385 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld en de toetreding van de EU tot het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (“Verdrag van Istanbul”). Gendergerelateerd geweld is echter nog steeds wijdverspreid en er wordt te weinig aangifte van gedaan. De tijdige en conforme omzetting en doeltreffende uitvoering van de richtlijn is daarom nodig om dit onaanvaardbare fenomeen aan te pakken, met inbegrip van maatregelen om de verschillende vormen van cybergeweld tegen meisjes te voorkomen en bestrijden. Algemene aanbeveling nr. 1 van de Groep van deskundigen inzake actie tegen geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Grevio) over de digitale dimensie van geweld tegen vrouwen ondersteunt de interpretatie en doeltreffende toepassing van het Verdrag van Istanbul in de context van onlinegeweld en door technologie gefaciliteerd geweld. Grevio heeft benadrukt dat meisjes een groter risico lopen op dergelijk geweld. In dit verband moeten het Kaderverdrag van de Raad van Europa over artificiële intelligentie en de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat, en andere relevante normen van de Raad van Europa inzake artificiële intelligentie, mensenrechten en gelijkheid in aanmerking worden genomen.

11. In de Verklaring van beginselen voor een samenleving met gelijke kansen voor mannen en vrouwen in de bijlage bij de routekaart voor vrouwenrechten van de Europese Commissie, die door alle lidstaten is bekrachtigd, wordt “Uitbannen van gendergerelateerd geweld” als eerste beginsel vermeld en wordt verklaard dat “[e]lke vrouw en elk meisje [...] recht [heeft] op veiligheid en op een waardige behandeling, zowel online als offline, in het openbare en het privéleven”. In de strategie voor gendergelijkheid 2026-2030 van de Commissie wordt gendergerelateerd geweld behandeld als de eerste van acht belangrijke actiepijlers. In de strategie wordt gendergerelateerd cybergeweld voorgesteld als “een snel toenemende bedreiging voor vrouwen en meisjes, door de snelle ongewenste verspreiding van intieme beelden op het internet, door de moeilijkheden om dergelijk illegaal materiaal te laten verwijderen en door haatdragende en gewelddadige bedreigingen online”. De Commissie heeft zich ertoe verbonden om “bijzondere aandacht [te] besteden aan de rol van artificiële intelligentie bij het maken en verspreiden van seksueel expliciete, schadelijke deepfakes en deepnudes”.

12. Verordening (EU) 2022/2065 (digitaal dienstenverordening, hierna “DSA”) heeft tot doel een veiligere onlineomgeving te creëren voor gebruikers in de Unie, met een reeks regels die met name zeer grote onlineplatforms (VLOP’s) of zeer grote online zoekmachines (VLOSE’s) verplichten systeemrisico’s, waaronder de verspreiding van illegale online-inhoud, feitelijke of voorzienbare negatieve gevolgen in verband met gendergerelateerd geweld, de bescherming van de volksgezondheid en minderjarigen en ernstige negatieve gevolgen voor het lichamelijk en geestelijk welzijn van personen, en de negatieve gevolgen voor de uitoefening van de grondrechten, waaronder het recht op non-discriminatie en de rechten van het kind, te beoordelen en te beperken. Ook worden VLOP’s en VLOSE’s verplicht mitigerende maatregelen te nemen om de rechten van het kind te beschermen, bijvoorbeeld door het ontwerp, de kenmerken of de werking van hun diensten aan te passen, inhoudsmoderatieprocessen aan te passen, hun aanbevelingssystemen aan te passen en gerichte maatregelen te nemen om de rechten van het kind te beschermen, zoals, in voorkomend geval, het gebruik van instrumenten voor leeftijdscontrole en ouderlijk toezicht. Op grond van de DSA zijn VLOP’s en VLOSE’s ook verplicht om systeemrisico’s te beoordelen en te beperken die voortvloeien uit het ontwerp en de werking van hun diensten, waaronder aanbevelingssystemen, die kunnen bijdragen aan de snelle en brede verspreiding van illegale inhoud en aan andere schade, zoals de algoritmische amplificatie van gendergerelateerd geweld, schadelijke inhoud en door technologie gefaciliteerd misbruik. Die schade kan voor vrouwen en meisjes andere gevolgen hebben dan voor mannen en jongens.
13. Het is ook belangrijk om rekening te houden met de verschillende gevolgen die aanbevelingssystemen en generatieve AI-tools kunnen hebben voor vrouwen en meisjes en voor mannen en jongens.

14. In Verordening (EU) 2024/1689 (de AI-verordening) worden de risico's en uitdagingen erkend die gepaard gaan met het gebruik van artificiële intelligentie, waaronder transparantieplichtingen voor AI-systemen die “beeld-, audio- of video-content [...] genereren of [...] manipuleren die aanzienlijk lijkt op bestaande personen, voorwerpen, plaatsen, entiteiten of gebeurtenissen en voor een persoon ten onrechte authentiek of waarachtig kunnen lijken (deepfakes)” en wordt specifiek vermeld dat AI “afhankelijk van de omstandigheden waarin ze wordt toegepast en gebruikt, en van het niveau van technologische ontwikkeling, risico's [kan] opleveren en schade [kan] toebrengen aan de openbare belangen en grondrechten die door de Uniewetgeving worden beschermd. Deze schade kan materieel of immaterieel zijn, en kan lichamelijke, psychische, maatschappelijke of economische schade omvatten”.
15. AI kan ook andere vormen van door technologie gefaciliteerd misbruik mogelijk maken, waaronder het zonder toestemming creëren of verspreiden van synthetische inhoud van intieme aard, alsook het zich voordoen als iemand anders, manipulatie of dwang. Om dergelijke risico's aan te pakken, is een alomvattende, horizontale aanpak nodig. Doeltreffende maatregelen kunnen mechanismen voor het melden, aanpakken en verwijderen van schadelijke inhoud omvatten, alsook het vereisen van de vrijelijk gegeven, specifieke, geïnformeerde, ondubbelzinnige en uitdrukkelijke toestemming van de afgebeelde personen voor het genereren of manipuleren van hun gelijkenis en de publicatie daarvan online.
16. Het is met name belangrijk om maatregelen te nemen om discriminatie van vrouwen en meisjes en meervoudige discriminatie, met inbegrip van intersectionele discriminatie, te voorkomen bij het ontwerp, de ontwikkeling en de uitrol van AI-systemen.
17. In Richtlijn 2012/29/EU (“richtlijn slachtofferrechten”) zijn minimumnormen vastgelegd voor de rechten, ondersteuning en bescherming van alle slachtoffers van strafbare feiten, met inbegrip van kindslachtoffers van cybercriminaliteit.

18. In Richtlijn 2018/1808/EU (“richtlijn audiovisuele mediadiensten”) worden de lidstaten verplicht “passende maatregelen [te nemen] om ervoor te zorgen dat de door onder hun bevoegdheid vallende aanbieders van mediadiensten verstrekte audiovisuele mediadiensten die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten, uitsluitend zodanig beschikbaar worden gesteld dat minderjarigen deze normaliter niet te horen of te zien krijgen. [...] De maatregelen zijn evenredig aan de mogelijke schade die het programma kan berokkenen”. Voorbeelden van de meest schadelijke inhoud die in de richtlijn worden aangehaald omvatten pornografie en nodeloos geweld. Dergelijke schadelijke inhoud mag niet toegankelijk worden gemaakt voor minderjarigen via omroepdiensten, diensten op aanvraag en videoplatforms.
19. De lidstaten worden in Aanbeveling (EU) 2024/1238 van de Commissie over de ontwikkeling en versterking van geïntegreerde systemen voor kindbescherming in het belang van het kind opgeroepen om te zorgen voor een gecoördineerde, kindgerichte en multidisciplinaire respons op alle vormen van geweld tegen kinderen, met inbegrip van cybergeweld tegen meisjes.

20. Kinderen, met name kinderen in kwetsbare situaties, lopen een bijzonder risico op online-uitbuiting en vooral seksuele uitbuiting, waarbij meisjes het zwaarst worden getroffen. In 2024 maakten slachtoffers van mensenhandel voor seksuele uitbuiting 46,4 % uit van alle geregistreerde slachtoffers van mensenhandel. 26 % van de slachtoffers van mensenhandel voor seksuele uitbuiting waren kinderen (24 % meisjes en 2 % jongens)². In Richtlijn 2024/1712/EU inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan wordt het toepassingsgebied van strafbare feiten in verband met mensenhandel verruimd, het bewuste gebruik van diensten van slachtoffers van mensenhandel strafbaar gesteld en slachtofferhulp en grensoverschrijdende samenwerking versterkt. Bovendien worden de maatregelen tegen onlinewerving en uitbuiting verder versterkt. Het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën wordt nu, onder bepaalde omstandigheden, als een verzwarende omstandigheid beschouwd. Overeenkomstig Richtlijn (EU) 2024/1712 wordt met name de verspreiding via informatie- en communicatietechnologieën van beelden of video's of vergelijkbaar materiaal van seksuele aard waarbij het slachtoffer betrokken is, in verband met een misdrijf op het gebied van mensenhandel, beschouwd als een omstandigheid die tot zwaardere straffen kan leiden.

² Zie Eurostat-website "[Trafficking in human beings statistics - Statistics Explained - Eurostat](#)". Zie ook het werkdokument van de diensten van de Commissie "Statistics and trends in trafficking in human beings in the European Union in 2021-2022" (SWD(2025) 4 final).

21. Cybergeweld tegen vrouwen en meisjes omvat een breed spectrum van verschillende vormen van onlineschade, waaronder stalking, pesten, seksuele intimidatie, het zonder toestemming verspreiden van intieme beelden, haatzaaiende uitlatingen, cyberflashing, het online aanzetten tot geweld of haat en verschillende vormen van uitbuiting. In overweging 6 van Richtlijn (EU) 2024/1385 wordt erkend dat geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld kunnen worden verergerd wanneer een persoon het slachtoffer is van discriminatie op grond van een combinatie van geslacht en een andere grond of gronden van discriminatie zoals bedoeld in artikel 21 van het Handvest. Cybergeweld treft voornamelijk vrouwen en meisjes, waarbij bepaalde demografische groepen onevenredig worden blootgesteld aan en het doelwit zijn van cybergeweld, met inbegrip van de groepen die worden genoemd in de overwegingen 71 en 72 van Richtlijn (EU) 2024/1385. Mannen en jongens kunnen echter ook het slachtoffer zijn van cybergeweld, waaronder sextortion, doxing en chantage. Daders van cybergeweld kunnen individueel, in gecoördineerde groepen of via georganiseerde netwerken handelen en maken gebruik van digitale platforms zoals sociale media, applicaties voor instant messaging, e-mail, telecommunicatiekanalen en andere online-infrastructuren. Daarnaast gebruiken daders, met inbegrip van intieme partners, ook spyware en huisbewakingssystemen, zoals CCTV-camera's, om cybergeweld te plegen.
22. Het gemak waarmee personen aan cybergeweld tegen vrouwen en meisjes kunnen deelnemen betekent dat er sprake is van een breder wordend scala aan daders, die worden gedreven door verschillende motieven, waaronder vrouwenhaat, een verlangen naar macht, populariteit of status, en de wens om te voldoen aan de gepercipieerde normen van mannelijkheid.

23. Er wordt cybergeweld tegen vrouwen en meisjes gepleegd als onderdeel van een breder geweldscontinuüm dat zowel online- als offlinegedrag bestrijkt, aangezien digitaal en offline-misbruik niet los van elkaar kunnen worden gezien. Empirische studies wijzen op een aanzienlijke overlapping tussen cybergeweld en offline-misbruik. Zo blijkt uit de EU-enquête over gendergerelateerd geweld (2024) (enkel EN) dat 8,5 % van de vrouwen te maken hebben gehad met cyberstalking en dat 10,2 % van de vrouwen die ooit een partner hebben gehad³, te maken hebben gehad met controlerend gedrag van hun huidige of voormalige partner, zoals het per se willen weten waar ze zijn, onder meer door hun locatie te monitoren via sociale media of te traceren. Volgens een enquête⁴ van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA) is het overgrote merendeel van online haat, gemeten naar het aantal posts, gericht tegen vrouwen. Aan vrouwen gerichte posts bevatten de grootste hoeveelheid beledigend taalgebruik en kleinering. Uit deze studie bleek ook dat er meer wordt aangezet tot geweld tegen vrouwen in vergelijking met andere groepen.
24. Cybergeweld tegen vrouwen en meisjes is uitgegroeid tot een snelgroeiende vorm van gendergerelateerd geweld die bijzonder uitgesproken gevolgen heeft voor adolescenten. Aangezien digitale communicatie steeds verder geïntegreerd raakt in het sociale weefsel van het leven van jongeren spelen onlineomgevingen, technologie en digitale applicaties een centrale rol bij het vormgeven van interpersoonlijke relaties. Influencers en de inhoud die zij creëren, kunnen een schadelijk effect hebben op adolescenten en kinderen. Doeltreffende maatregelen om dit risico te beperken zijn onder meer waarborgen dat verantwoording wordt afgelegd, verantwoorde omgang met inhoud bevorderen, en minderjarigen beter beschermen.

³ Vrouwen die op het moment van de enquête een intieme partner hadden of die in het verleden een intieme partner hadden gehad.

⁴ Zie “Online Content Moderation – Current challenges in detecting hate speech”, 2023.

25. Cybergeweld tegen vrouwen en meisjes brengt ernstige risico's met zich mee voor de geestelijke en lichamelijke gezondheid van kinderen en adolescenten, met name voor meisjes, veroorzaakt sociale uitsluiting en angstgevoelens, kan aanzetten tot zelfbeschadiging, en kan, in extreme gevallen, tot zelfmoord leiden. Bovendien kan vroegtijdige blootstelling tot pornografische inhoud ook stereotypen versterken, bijdragen tot schadelijk gedrag en schadelijke attitudes en geweld normaliseren. Cybergeweld tegen vrouwen en meisjes heeft ook aanzienlijke sociale, politieke en economische gevolgen, die een bedreiging vormen voor de democratie en het concurrentievermogen. Het kan ertoe leiden dat meisjes en vrouwen zich uit de digitale ruimte terugtrekken, zichzelf censureren en geïsoleerd raken, waardoor hun kansen op onderwijs en werk worden beperkt, hun toegang tot ondersteunende netwerken wordt ingeperkt en deelname aan het openbare en politieke leven wordt ontmoedigd.
26. Volgens de studie van het EIGE getiteld "From Lived Reality to Policy Action: Combatting Cyber Violence Against Girls in the EU" (Van levenservaringen naar beleidsmaatregelen: bestrijding van cybergeweld tegen meisjes in de EU) is cybergeweld een routinematig aspect geworden van het digitale en sociale leven van meisjes en jonge vrouwen, met duidelijke leeftijdsgerelateerde patronen. Jonge adolescenten (13-15 jaar) worden vaker geconfronteerd met uitsluiting, roddelen en bodyshaming, terwijl oudere meisjes (16-18 jaar) onevenredig vaak worden blootgesteld aan vormen van seksueel geweld, waaronder sextortion, grooming en het zonder toestemming delen van beelden van intieme aard. Met name jonge adolescenten worden steeds vaker blootgesteld aan geseksualiseerde en dwingende vormen van online misbruik, wat wijst op een groter bereik en normalisering van cybergeweld in alle leeftijdsgroepen. Deze patronen tonen het belang aan van voorlichting over instemming in de context van digitale interacties, om ervoor te zorgen dat dit beginsel wordt geëerbiedigd. Het ontbreken van instemming, met name voor het delen van beelden of intieme inhoud, staat centraal in veel vormen van cybergeweld.

27. De studie van het EIGE brengt ook een kloof aan het licht tussen de bestaande preventie-inspanningen en de levenservaringen van adolescenten. Meisjes uiten voornamelijk frustratie over voorlichtingscampagnes op school en de institutionele respons, die volgens hen verouderd zijn en niet zijn afgestemd op hun digitale realiteit. Structurele belemmeringen zoals angst voor roddels in kleine gemeenschappen verergeren het probleem, ontmoedigen adolescenten om melding te maken en zorgen ervoor dat veel adolescenten geen adequate bescherming genieten. Dit toont aan dat er een responsiever schoolbeleid nodig is dat is afgestemd op de realiteit van de huidige gedigitaliseerde wereld. Als de impact van onlineschade wordt afgezwakt, bestaat het risico dat jongeren zich geïsoleerd en niet gevalideerd voelen. De stappen die nodig zijn om hun vertrouwen terug te winnen omvatten onder meer het verbeteren van de institutionele respons, het waarborgen van vertrouwelijkheid en het bieden van duidelijke steuntrajecten.
28. De EU heeft haar regelgevingskader voor de aanpak van cybergeweld geleidelijk versterkt door gebruik te maken van een breed scala aan juridische en beleidsinstrumenten. Deze ontwikkeling weerspiegelt een groeiend bewustzijn van de kwetsbaarheden van meisjes, door intersectionele factoren zoals leeftijd, beperking, etniciteit, sociaal-economische status en seksuele gerichtheid. De definitie van cybergeweld verschilt echter van rechtsgebied tot rechtsgebied, de handhavingsmechanismen zijn niet gelijk, de betrokken actoren beschikken niet over de nodige opleiding en diensten voor slachtofferhulp zijn niet consequent beschikbaar in de lidstaten. Bovendien blijft de snelle opkomst van nieuwe vormen van door technologie gefaciliteerde schade, met inbegrip van door AI mogelijk gemaakt misbruik, een uitdaging voor de mate waarin de bestaande regelgevingskaders kunnen volgen. Deze uitdagingen vereisen een ingebouwde-veiligheidsbenadering en genderresponsieve benaderingen, waarbij, in voorkomend geval, wordt beoordeeld wat de mogelijke gevolgen zijn voor de grondrechten en gelijkheid.
29. Het waarborgen van de beveiliging van de verzameling en opslag van en toegang tot gegevens is van cruciaal belang voor de veiligheid van zowel kinderen als volwassenen. Een onjuiste verwerking van gevoelige informatie zoals beelden, inhoud of persoonsgegevens kan personen immers blootstellen aan uitbuiting of slachtofferschap.

30. Cybergeweld tegen meisjes is diep ingebed in bredere sociale en culturele factoren, waaronder ongelijkheid tussen vrouwen en mannen, gendernormen die agressie en victimblaming aanmoedigen, dynamieken tussen leeftijdsgenoten die misbruik belonen en dubbele maatstaven versterken, en de mogelijke neiging om schadelijk gedrag van jongens te excuseren en daarbij de ervaringen van meisjes te bagatelliseren of meisjes niet te geloven. Al deze factoren kunnen bijdragen tot schadelijk gedrag en ongelijke behandeling. Cybergeweld tegen meisjes wordt versterkt door de uitbreiding en snelle evolutie van de digitale ruimte en technologie. Het is niet louter het resultaat van individueel gedrag, maar wordt gevormd door systemische ongelijkheden die bepaalde groepen kwetsbaarder maken. Actoren binnen de zogenaamde “manosfeer” propageren actief vrouwonvriendelijke ideeën, normaliseren seksisme en genderstereotypen en creëren omgevingen waarin online- en offline geweld tegen meisjes wordt aangemoedigd of gerechtvaardigd. Cybergeweld tegen meisjes kan dus niet adequaat worden aangepakt los van bredere sociale, culturele en institutionele contexten. Het bevorderen van gecoördineerde, genderresponsieve, intersectionele en kind- en jeugdgerichte benaderingen is van essentieel belang om zinvolle preventie en bescherming in de hele EU te waarborgen, onder meer in het kader van de inspanningen ter bestrijding van structurele discriminatie die wordt gereproduceerd of versterkt door algoritmische systemen en digitale infrastructuur.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE ROEPT DE LIDSTATEN OP OM, met volledige inachtneming van de nationale bevoegdheden, onder meer op het gebied van onderwijs en opleiding, en terdege rekening houdend met de institutionele autonomie en de academische vrijheid op het gebied van onderwijs en opleiding:

31. Actieve stappen te ondernemen, ook op regionaal en lokaal niveau, om cybergeweld tegen meisjes te voorkomen en te bestrijden, door:
- a) genderresponsief ontwerp en genderresponsieve ontwikkeling van digitale technologieën en AI-systemen te bevorderen, onder meer door preventieve maatregelen te nemen tegen cybergeweld aan het begin van de keten, met name door een ingebouwde-veiligheidsbenadering, alsook door maatregelen te bevorderen om algoritmische vooringenomenheid en discriminerende resultaten te voorkomen;
 - b) binnen de bredere context van digitaal welzijn, genderresponsieve digitale geletterdheid en een cultuur van digitale zelfzorg op scholen te bevorderen, zowel voor opleiders als voor leerlingen, met aandacht voor onderwerpen als identiteit, digitale voetafdruk, onlineveiligheid, media- en informatiegeletterdheid, het herkennen van desinformatie en het gebruik van generatieve AI, alsook bewustzijn van algoritmische vooringenomenheid, door AI gegenereerde manipulatie en door technologie gefaciliteerd gendergerelateerd geweld;
 - c) ouders, verzorgers en wettelijke voogden te voorzien van praktische en toegankelijke richtsnoeren voor digitaal ouderschap, onderwijs en opleiding in digitale vaardigheden en geletterdheid en passende instrumenten die hen in staat stellen door technologie gefaciliteerd misbruik in een vroeg stadium op te sporen, te voorkomen en aan te pakken, en kinderen en jongeren sterker in hun schoenen te helpen staan door maatregelen zoals leeftijdsgeschikt onderwijs, door leeftijdsgenoten geleide initiatieven en participatieve benaderingen, om hun digitale actorschap, zelfvertrouwen en vermogen om cybergeweld te herkennen, aan de kaak te stellen en te melden, te versterken;

- d) ouders, verzorgers en wettelijke voogden te voorzien van passende tools zoals gratis software voor ouderlijk toezicht die standaard is ingeschakeld;
- e) scholen en informele onderwijscentra aan te moedigen duidelijke protocollen te volgen voor het opsporen van en reageren op door technologie gefaciliteerd misbruik en om het bewustzijn te vergroten van de civiele rechtsmiddelen die slachtoffers ter beschikking staan, zodat tijdige interventie en verantwoordingsplicht worden gewaarborgd;
- f) de gelijke deelname van vrouwen en meisjes aan het digitale domein en hun toegang tot digitale vaardigheden te bevorderen door hun participatie aan te moedigen als het gaat om STEM⁵-gebieden en digitaal ondernemerschap, om zo de digitale genderkloof te verkleinen en meisjes en vrouwen in staat te stellen ten volle te profiteren van de kansen die de digitale transitie biedt;
- g) ervoor te zorgen dat er voor vrouwen en meisjes die het risico lopen op meervoudige discriminatie, met inbegrip van intersectionele discriminatie, specifieke maatregelen op het gebied van preventie, ondersteuning en bescherming worden genomen;
- h) uitgebreide, op de leeftijd afgestemde voorlichting over het beginsel van instemming, met inbegrip van digitale instemming, te bevorderen, waarbij wordt benadrukt dat het maken, delen of doorsturen van intieme beelden, video's of persoonlijke informatie zonder de vrijwillige, geïnformeerde en uitdrukkelijke instemming van de betrokkene een schending van de waardigheid van die persoon en een vorm van cybergeweld is;
- i) te overwegen om regelmatige, op de leeftijd afgestemde, vertrouwelijke "digitale-veiligheidsscreenings" voor studenten en opvoeders te bevorderen, in het belang van het kind, met volledige inachtneming van het recht op privacy;

⁵ Science, technology, engineering and mathematics (wetenschap, technologie, engineering en wiskunde).

- j) aandacht te hebben voor genderstereotypen en seksistische gendernormen, verantwoordingsplicht, schadelijke noties van mannelijkheid en vrouwelijkheid en de risico's van schadelijke groepsdruk, ook als onderwerp op school, met name door op de leeftijd afgestemde programma's voor jongens en meisjes te ontwikkelen, met in het bijzonder aandacht voor onlinegemeenschappen, socialemediaplatforms, berichtendiensten en game-omgevingen, en gezonde noties van mannelijkheid, respect, gendergelijkheid en een cultuur van instemming in alle relaties, online of offline, met inbegrip van consensuele seksuele relaties, te bevorderen, alsook kritische reflectie over pornografie en online seksueel gedrag;
- k) cursussen over interventies door omstanders aan te bieden in het onderwijs, alsook in het kader van jeugdprogramma's, gezondheidszorg en maatschappelijk welzijn;
- l) samen te werken met en ondersteuning te verlenen aan kinderrechtenorganisaties, kinderoombudspersonen, gelijkheidsorganen, door jongeren geleide organisaties, gezinsorganisaties en lokale organisaties, door gebruik te maken van toegankelijke participatieve benaderingen en samen voorlichtingsmateriaal te ontwerpen over cybergeweld, seksueel geweld en uitbuiting, alsook het beginsel van instemming en het probleem van victimblaming aan te pakken, in een leeftijdsgeschikte stijl en vorm;
- m) contact tussen leeftijdsgenoten te bevorderen om intimidatie en gezonde digitale relaties te bespreken;
- n) interventieprogramma's voor ouders te ondersteunen die gericht zijn op het verminderen van het risico op recidive, onder meer door bestaande programma's te actualiseren om daarin een gedeelte over cybergeweld op te nemen, alsook de mogelijke ontwikkeling van gespecialiseerde programma's voor ouders van cybergeweld, die bedoeld zijn om schadelijk onlinegedrag rechtstreeks aan te pakken;

- o) de bescherming van meisjes en jongens tegen cybergeweld te verbeteren door de middelen en technische deskundigheid van rechtshandhavingsautoriteiten en niet-gouvernementele organisaties uit te breiden, met inbegrip van hun capaciteit om elektronisch bewijsmateriaal op te sporen, te bemachtigen en te beoordelen, en door de grensoverschrijdende samenwerking tussen hen te versterken, wat met name belangrijk is gezien de vaak transnationale aard van cybercriminaliteit;
- p) meisjes beter te beschermen tegen online-uitbuiting in de context van mensenhandel, met name meisjes in kwetsbare situaties, door nauwere coördinatie tussen de particuliere sector en de rechtshandhaving te bevorderen, te werken aan de vroegtijdige opsporing en vaststelling van mensenhandel, met extra aandacht voor online werving en uitbuiting, en tegelijkertijd de bewustmaking van potentiële daders en slachtoffers te bevorderen om online mensenhandel te voorkomen, en door slachtoffers en getuigen te helpen online mensenhandel te herkennen en te melden;
- q) het zonder toestemming delen van expliciete beelden, video's of ander materiaal waarop seksueel expliciete activiteiten of de intieme delen van een persoon worden weergegeven te voorkomen en te bestrijden, overeenkomstig EU-wetgeving, en strafrechtelijke maatregelen aan te vullen met bewustmaking, onder meer met betrekking tot de gevolgen voor daders, mechanismen voor slachtofferhulp, en doeltreffende samenwerking met onlineplatforms, en

- r) geïntegreerde kinderbeschermingssystemen te versterken en verder te ontwikkelen, rekening houdend met Aanbeveling (EU) 2024/1238 van de Commissie, om te zorgen voor gecoördineerde, kindgerichte en multidisciplinaire preventie van en respons op cybergeweld tegen vrouwen en meisjes, door doeltreffende samenwerking, duidelijke doorverwijzingstrajecten en informatie-uitwisseling tussen onderwijs, kinderbeschermings-, sociale en gezondheidsdiensten, rechtshandavingsinstanties en de rechterlijke macht, met volledige inachtneming van het belang van het kind en de regels inzake gegevensbescherming.

32. De regelgeving en handhaving te verbeteren, onverminderd de rechterlijke onafhankelijkheid en de verschillen in de manier waarop de rechtsstelsels in de lidstaten zijn georganiseerd, door:

- a) ernaar te streven dat gelijkheidsorganen, nationale mensenrechteninstellingen en gegevensbeschermingsautoriteiten over voldoende bevoegdheden en middelen beschikken om algoritmische discriminatie en door technologie gefaciliteerd gendergerelateerd geweld aan te pakken;
- b) te helpen zorgen voor passende financiering voor betrouwbare flaggers. De meldingen van illegale inhoud van deze deskundige entiteiten moeten prioriteit krijgen overeenkomstig de regels van de DSA, onder andere op het gebied van gendergerelateerd geweld;
- c) slachtoffergerichte ondersteuning te versterken door de toegankelijkheid, de opbouw van professionele capaciteit en passend contact met de familieleden van slachtoffers, indien nuttig, te bevorderen, op basis van een gerichte en geïntegreerde aanpak waar meerdere instanties bij betrokken zijn, alsook ondersteunende diensten zoals telefonische en onlinehulplijnen die advies en bijstand verlenen aan gebruikers, in voorkomend geval op vertrouwelijke of anonieme basis;

- d) zorg, ondersteuning op het gebied van geestelijke gezondheid en juridische bijstand aan slachtoffers te verlenen, in lijn met de normen inzake kindvriendelijke justitie en rekening houdend met hun leeftijd en eventuele beperkingen;
- e) te zorgen voor coördinatie tussen alle relevante diensten en de professionele kennis en capaciteit te versterken van eerstelijns werkers, waaronder opleiders, maatschappelijk werkers, rechtshandhavers, justitiële actoren, zorgverleners en relevante maatschappelijke organisaties, onder meer op het gebied van jeugdwerk, door hen technologische ondersteuning en andere middelen en opleiding te bieden met betrekking tot cybergeweld, vrouwonvriendelijke netwerken en platformspecifieke misbruikpatronen, waarbij een slachtoffergerichte aanpak wordt bevorderd;
- f) ervoor te zorgen dat eerstelijns werkers en relevante organisaties hun rol binnen de geïntegreerde systemen voor kindbescherming kennen;
- g) te overwegen nationale contactpunten voor technische bijstand op te richten en duurzame financiering voor centra voor een veiliger internet en maatschappelijke organisaties te bevorderen om de preventie en respons te versterken, waaronder inspanningen om opkomende risico's aan te pakken, zoals het zonder toestemming creëren en verspreiden van intieme beelden en door AI gegenereerde deepfakes;
- h) gezinnen, opleiders, leeftijdsgenoten, aanbieders van vrijetijdsactiviteiten en andere potentiële omstanders en getuigen te ondersteunen, onder meer door middel van opleidingscursussen, om cybergeweld vroegtijdig te kunnen herkennen, tijdig in te kunnen grijpen en een proactieve en beschermende omgeving voor kinderen en jongeren te creëren, met duidelijke procedures voor meldingen, doorverwijzingen, risicobeoordelingen en follow-up bij alle relevante diensten, door middel van een geïntegreerde aanpak van kindbescherming;

- i) ervoor te zorgen dat maatregelen ter verbetering van de regelgeving en handhaving tegemoetkomen aan de specifieke behoeften van vrouwen en meisjes die het risico lopen op meervoudige discriminatie, met inbegrip van intersectionele discriminatie, indien van toepassing;
- j) ouders, verzorgers en wettelijke voogden te ondersteunen en begeleiden bij het nemen van weloverwogen beslissingen over de vroegtijdige toegang van kinderen tot smartphones en digitale diensten, in het besef dat vroegtijdig en ongecontroleerd gebruik van verbonden apparaten kinderen meer kan blootstellen aan onlinerisico's, waaronder door technologie gefaciliteerd misbruik;
- k) maatschappelijke organisaties, onderzoekers, onderwijsinstellingen en technologiebedrijven aan te moedigen om samen te werken en beste praktijken op het gebied van preventie en respons uit te wisselen, en
- l) te overwegen om in het kader van justitiële opleiding gespecialiseerde opleidingen aan te bieden over gedigitaliseerde misdrijven, de doeltreffende behandeling van digitaal bewijsmateriaal, de werking van onlineplatforms en de specifieke kenmerken van gendergerelateerd geweld in de onlineomgeving.

ROEPT DE EUROPESE COMMISSIE EN DE LIDSTATEN OP om, overeenkomstig hun respectieve bevoegdheden en, indien van toepassing, met betrokkenheid van het Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE):

33. Relevante aanbieders van tussenhandelsdiensten, zoals online-hostingplatforms, bedrijven die digitale socialemediadiensten aanbieden, aanbieders van platforms voor video-on-demand (VoD), telecommunicatiebedrijven en elektronica producenten, aan te moedigen een aanpak van gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen en een ingebouwde veiligheidsbenadering te volgen om misbruik te voorkomen en te investeren in detectie- en afschrikkingstools, zoals pop-upwaarschuwingen, doeltreffende inhoudsmoderatie en opsporing van schadelijke inhoud op basis van beeldmateriaal, en waarborgen tegen het zonder toestemming delen van intieme beelden, in overeenstemming met EU-wetgeving.
34. De betrokken economische actoren aan te moedigen om gebruikers proactief toegankelijke informatie over cybergeweld, beschikbare ondersteunende diensten en meldingsmechanismen te verstrekken.
35. De preventie van online gendergerelateerd geweld te bevorderen door de handhaving van bestaande EU-wetgeving, waaronder Richtlijn (EU) 2024/1385, de DSA en de AI-verordening, en door de uitvoering van de daarmee verband houdende elementen van beleidskaders zoals de EU-strategie voor de rechten van het kind, de strategie voor gendergelijkheid 2026-2030 en de EU-strategie voor jongeren.
36. Het vermogen van de lidstaten om samen te werken bij de bestrijding van schadelijke en illegale haatzaaiende uitlatingen offline en online, te ondersteunen, onder meer door het onderlinge debat over het begrip van dit concept te bevorderen.

37. Relevante aanbieders van tussenhandelsdiensten, zoals online-hostingplatforms en andere tussenhandelsdiensten, aan te moedigen om systeemrisico's in verband met gendergerelateerd geweld in kaart te brengen en te beperken, met inbegrip van risico's die voortvloeien uit aanbevelingssystemen, generatieve AI-systemen en mechanismen voor geautomatiseerde amplificatie van inhoud, en schadelijke inhoud te bestrijden, en dergelijke inhoud in voorkomend geval onmiddellijk te verwijderen, met inbegrip van haatzaaiende uitlatingen op internet en ander materiaal dat gericht is op meisjes, met inbegrip van meisjes uit de lhbt-gemeenschap en meisjes met een beperking of uit raciale, etnische of religieuze minderheden, met volledige inachtneming van de grondrechten, waaronder de vrijheid van meningsuiting.
38. Aanbieders van tussenhandelsdiensten, zoals online-hostingplatforms en andere tussenhandelsdiensten, aan te moedigen om mechanismen voor het melden van slachtoffers te koppelen aan technische infrastructuren die platformoverschrijdende blokkeringsmechanismen en mechanismen voor slachtofferhulp mogelijk maken, met inbegrip van toegankelijke verhaalmechanismen en rechtsmiddelen voor slachtoffers van door technologie gefaciliteerd gendergerelateerd geweld, en om ingebouwde-veiligheidsbeginselen toe te passen bij de ontwikkeling en toepassing van digitale diensten.
39. Relevante economische actoren aan te moedigen om, in voorkomend geval in samenwerking met gelijkheidsorganen en gegevensbeschermingsautoriteiten, potentiële gendervooroordelen en discriminerende effecten van geautomatiseerde hulpmiddelen voor inhoudsmoderatie en AI-hulpmiddelen, die van invloed kunnen zijn op de doeltreffendheid van opsporings-, meldings- en verhaalmechanismen voor slachtoffers van door technologie gefaciliteerd gendergerelateerd geweld, te evalueren.

40. Ervoor te zorgen dat schadelijke of illegale intieme of seksueel expliciete inhoud, met inbegrip van inhoud die is gecreëerd door middel van nieuwe technologieën, zoals artificieel maar realistisch diepfakemateriaal van seksueel misbruik van kinderen, onmiddellijk van elk onlineplatform wordt verwijderd zodra dit materiaal wordt ontdekt, met volledige inachtneming van alle grondrechten.
41. De uitvoering van de AI-verordening te ondersteunen, te vergemakkelijken en te waarborgen, met name de verplichting voor aanbieders van AI-systemen om het mogelijk te maken door AI gegenereerde output als zodanig aan te merken, en de verplichting voor gebruikersverantwoordelijken van dergelijke systemen om door AI gegenereerde inhoud duidelijk te labelen, om het probleem van deepfakes die worden gebruikt om schade te berokkenen, met inbegrip van cybergeweld tegen meisjes, aan te pakken.
42. Ervoor te zorgen dat de gegevensverzameling de diversiteit van de ervaringen van slachtoffers weerspiegelt, wat van cruciaal belang is voor empirisch onderbouwde beleidsvorming, en dat de lidstaten gegevens verzamelen overeenkomstig de verplichtingen uit hoofde van artikel 44 van Richtlijn (EU) 2024/1385, in voorkomend geval in samenwerking met het EIGE; stappen te ondernemen om ervoor te zorgen dat bij onderzoek en gegevensverzameling rekening wordt gehouden met de specifieke ervaringen van groepen die te maken hebben met meervoudige discriminatie, met inbegrip van intersectionele discriminatie, teneinde inclusieve en doeltreffende beleidsreacties te vergemakkelijken.
43. Te investeren in empirisch onderbouwd onderzoek en statistieken op lange termijn om inzicht te krijgen in de veranderende aard en gevolgen van cybergeweld; langetermijnstudies te ondersteunen waarin de psychologische, sociale en economische gevolgen van alle vormen van cybergeweld tegen meisjes worden onderzocht, waarbij ook jongerenadviespanels worden betrokken, teneinde de verbetering van preventiemaatregelen, diensten voor slachtofferhulp en beleidsontwikkeling op zowel nationaal als EU-niveau te vergemakkelijken; onderzoek naar algoritmische discriminatie, door AI mogelijk gemaakt misbruik en de gendergerelateerde effecten van digitale technologieën te ondersteunen, evenals onderzoek naar de aanjagers, gedragingen, tactieken en beweegredenen van de zogenaamde “manosfeer”- en “incel”-gemeenschappen.

44. Bewustmakingscampagnes te bevorderen en te financieren waarin de stem van meisjes wordt gehoord, zowel op EU- als op nationaal niveau, om melding van misbruik van intieme beelden te destigmatiseren en de schade te laten zien die wordt veroorzaakt door het creëren en delen van dergelijke inhoud zonder toestemming.
45. Rekening te houden met de bevindingen en aanbevelingen van het recent opgerichte bijzonder comité voor online kinderveiligheid, onder meer op het gebied van gendergelijkheid, algoritmische verantwoordingsplicht en digitale rechten.
46. De besprekingen en de uitwisseling van beste praktijken inzake de preventie van cybergeweld voort te zetten.
47. Kinderen, en met name meisjes, aan te moedigen STEM-studierichtingen te volgen, en een einde te maken aan de genderstereotypen op dit gebied om zo te zorgen voor gelijke kansen op de digitale arbeidsmarkt.

ROEPT DE EUROPESE COMMISSIE OP OM:

48. Maatregelen te nemen om geweld tegen vrouwen en meisjes, met inbegrip van cybergeweld, aan te pakken in overeenstemming met de langetermijnvisie van de routekaart voor vrouwenrechten, waarvan de beginselen worden weerspiegeld in de strategie voor gendergelijkheid 2026-2030.
49. Het programma voor wederzijds leren over gendergelijkheid en het netwerk voor het voorkomen van gendergerelateerd geweld en huiselijk geweld te blijven organiseren, om de lidstaten en belanghebbenden samen te brengen voor de uitwisseling van goede praktijken, en financiering te verstrekken voor opleiding, capaciteitsopbouw en ondersteunende diensten.
50. Bijzondere aandacht te besteden aan de noodzaak om cybergeweld tegen meisjes te voorkomen en bestrijden bij de uitvoering van de strategie voor gelijkheid van lhbtq+'ers 2026-2030.
51. Haar actieplan tegen cyberpesten uit te voeren, inclusief bewustmakingscampagnes, gegevensverzameling en maatregelen ter voorkoming en bestrijding van cyberpesten tegen vrouwen en meisjes, met inbegrip van zij die het risico lopen op meervoudige discriminatie, waaronder intersectionele discriminatie.
52. De lidstaten te ondersteunen bij de omzetting en doeltreffende uitvoering van Richtlijn (EU) 2024/1385, met name de bepalingen inzake strafbare feiten op het gebied van cybergeweld, de verwijdering van onlineinhoud, toegankelijke kanalen voor onlineaangifte en gespecialiseerde hulporganisaties voor slachtoffers van cybercriminaliteit.
53. De monitoring van cybergeweld in het kader van de verplichtingen uit hoofde van Richtlijn (EU) 2024/1385 te waarborgen en de lidstaten te ondersteunen bij het verbeteren van de verzameling van administratieve gegevens over gendergerelateerd geweld, overeenkomstig artikel 44 van Richtlijn (EU) 2024/1385.

54. Te overwegen de EU-brede Eurostat-enquête over gendergerelateerd geweld uit te breiden tot alle vormen van cybergeweld.
55. Het toezicht op en de handhaving van de DSA voort te zetten, met inbegrip van de bepalingen die van toepassing zijn op VLOP's en VLOSE's op het gebied van illegale inhoud en gendergerelateerd geweld, zoals bepalingen inzake risicobeperkende maatregelen, waaronder in voorkomend geval privacybeschermende tools voor leeftijdsverificatie en ouderlijk toezicht, alsook andere maatregelen die worden beschreven in de richtsnoeren in het kader van de DSA over de bescherming van minderjarigen.
56. Te bevorderen dat onderzoekers, maatschappelijke organisaties en relevante belanghebbenden gebruikmaken van de informatie die door aanbieders van tussenhandelsdiensten beschikbaar moet worden gesteld op grond van de in de DSA vastgelegde regels inzake transparantierapportage en gegevenstoegang, teneinde een beter inzicht te krijgen in de wijze waarop gendergerelateerd geweld zich in de onlinewereld manifesteert, met inbegrip van naar geslacht uitgesplitste gegevens die onderzoek mogelijk maken naar de impact van platformalgoritmen op respectievelijk vrouwen en meisjes en mannen en jongens.
57. Het werk van "betrouwbare flaggers" te ondersteunen op het gebied van gendergerelateerd geweld, alsook het werk van organisaties die gespecialiseerd zijn in gendergelijkheid en geweld tegen vrouwen en meisjes; hun voldoende financiering, instrumenten en institutionele ondersteuning te bieden om de werking van meldingsmechanismen te versnellen, met name wanneer slachtoffers minderjarig zijn; betrouwbare flaggers te ondersteunen bij het verwerven van deskundigheid op het gebied van gendergerelateerd geweld, met gebruikmaking van de deskundigheid van centra voor een veiliger internet en andere organisaties die gespecialiseerd zijn in het helpen van minderjarigen.
58. Toegankelijke, op de leeftijd afgestemde informatie en ondersteuning te bieden over het bestrijden en melden van cybergeweld tegen meisjes via het portaal Better Internet for Kids en de centra voor een veiliger internet.

59. De uitvoering van geïntegreerde systemen voor kinderscherming in alle lidstaten te ondersteunen, met inbegrip van, in voorkomend geval en in overeenstemming met de nationale benaderingen, minimumleeftijdseisen, in verband met de preventie van en de respons op alle vormen van cybergeweld tegen meisjes, en de uitwisseling van goede praktijken met betrekking tot dergelijke systemen op EU-niveau te vergemakkelijken.
 60. Binnen het kader van bestaande financieringsprogramma's van de EU nationale en grensoverschrijdende acties te ondersteunen om cybergeweld tegen meisjes te voorkomen en aan te pakken, met inbegrip van AI-gerelateerd misbruik, en onderzoek, bewustzijn, digitale geletterdheid en capaciteitsopbouw te versterken.
 61. Het toezicht op en de handhaving van de bepalingen van de AI-verordening voor aanbieders van modellen voor algemene doeleinden, met inbegrip van modellen die een systeemrisico inhouden, verder voor te bereiden.
-

Referenties

1. EU-wetgeving

Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (PB L 119 van 4.5.2016, blz. 1).

Richtlijn (EU) 2018/1808 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn audiovisuele mediadiensten) in het licht van een veranderende marktsituatie (PB L 303 van 28.11.2018, blz. 69).

Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (“Europese toegankelijkheidswet”) (PB L 151 van 7.6.2019, blz. 70).

Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (digitaal dienstenverordening) (PB L 277 van 27.10.2022, blz. 1).

Richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (PB L, 2024/1385, 24.5.2024).

Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 57).

Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 en (EU) 2019/2144, en de Richtlijnen 2014/90/EU, (EU) 2016/797 en (EU) 2020/1828 (verordening artificiële intelligentie) (PB L, 2024/1689, 12.7.2024).

Richtlijn (EU) 2024/1712 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot wijziging van Richtlijn 2011/36/EU inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan (PB L, 2024/1712, 24.6.2024).

2. Raad

Conclusies van de Raad over de uitbanning van geweld tegen vrouwen in de Europese Unie (doc. 6585/10).

Conclusies van de Raad over de gelijkheid van LHBTI (doc. 10417/16).

Conclusies van de Raad over de gevolgen van artificiële intelligentie voor gendergelijkheid op de arbeidsmarkt (doc. 14750/21).

Conclusies van de Raad over de EU-strategie voor de rechten van het kind (doc. 10024/22).

Conclusies van de Raad over de integratie van een gendergelijkheidsperspectief in beleid, programma's en begrotingen (doc 9684/23).

Conclusies van de Raad over digitale empowerment ter bescherming en handhaving van de grondrechten in het digitale tijdperk (doc. 14309/23).

Conclusies van de Raad over de economische empowerment en financiële onafhankelijkheid van vrouwen als weg naar werkelijke gendergelijkheid (doc. 9752/24).

Conclusies van de Raad over de toekomst van cyberbeveiliging: samen uitvoeren en beschermen (doc. 9252/24).

Conclusies van de Raad over het versterken van de geestelijke gezondheid van vrouwen en meisjes door gendergelijkheid te bevorderen (doc. 16366/24).

Conclusies van de Raad over het bevorderen en beschermen van de geestelijke gezondheid van kinderen en adolescenten in het digitale tijdperk (doc. 9069/25).

Conclusies van de Raad over het bevorderen van gendergelijkheid in het AI-gestuurde digitale tijdperk: 6e horizontale evaluatie van de uitvoering door de lidstaten en de instellingen van de EU van het actieprogramma van Peking (doc. 9984/25).

Conclusies van de Raad over geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld: preventie, vroegtijdige opsporing en interventie (doc. 14029/25).

3. Eurostat, Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA) en Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE)

EU gender-based violence survey (EU-enquête over gendergerelateerd geweld) (2024 – enkel EN)

EU gender-based violence survey - Evidence for policy and practice (EU-enquête over gendergerelateerd geweld – Bewijs voor beleid en praktijk) (2026 – enkel EN)

4. Europese Commissie

EU-strategie voor de rechten van het kind (COM(2021) 142 final).

EU-strategie voor de bestrijding van mensenhandel (COM(2021) 171 final).

Europese strategie voor een beter internet voor kinderen (BIK+) (COM(2022) 212 final).

Aanbeveling (EU) 2024/1238 van de Commissie van 23 april 2024 over de ontwikkeling en versterking van geïntegreerde systemen voor kindbescherming in het belang van het kind (PB L, 2024/1238, 14.5.2024).

Een routekaart voor vrouwenrechten (doc. 6756/25, referentie van de Commissie: COM(2025) 97 final).

Strategie voor gendergelijkheid 2026-2030 (COM(2026) 113 final).

Strategie tegen racisme 2026–2030 (COM(2026) 12 final).

Strategie voor gelijkheid van lhbtq+’ers 2026-2030 (COM(2025) 725 final).

Statistieken en trends op het gebied van mensenhandel in de Europese Unie in 2021-2022 bij het Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio’s over de vooruitgang die in de Europese Unie is geboekt bij de bestrijding van mensenhandel (vijfde verslag) (SWD(2025) 4 final – enkel EN).

Strategisch EU-kader voor gelijkheid, integratie en participatie van de Roma (COM(2020) 620 final).

Strategie inzake de rechten van personen met een handicap 2021-2030 (COM(2021) 101 final).

Actieplan tegen cyberpesten (COM(2026) 71 final).

5. Europees Parlement

Resolutie van het Europees Parlement van 28 april 2016 over gendergelijkheid en het versterken van de positie van de vrouw in het digitale tijdperk (2015/2007(INI)).

Resolutie van het Europees Parlement van 14 december 2021 met aanbevelingen aan de Commissie inzake het bestrijden van gendergerelateerd geweld: cybergeweld (2020/2035(INL)).

6. Comité van de Regio's

Advies van het Comité van de Regio's over de bescherming van jongeren en minderjarigen in de digitale omgeving (2026)

7. Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE)

“Combating Cyber Violence against Women and Girls” (Bestrijding van cybergeweld tegen vrouwen en meisjes – enkel EN) (2022).

“Tackling cyber violence against women and girls: The role of digital platforms” (Cybergeweld tegen vrouwen en meisjes aanpakken: de rol van digitale platforms – enkel EN) (2024).

“From lived reality to policy action: Combatting cyber violence against girls in the EU” (Van levenservaringen naar beleidsmaatregelen: bestrijding van cybergeweld tegen meisjes in de EU – enkel EN) (2025) (doc. 9800/26).

8. Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA)

“Violence against women: An EU-wide survey” (Geweld tegen vrouwen: een EU-brede enquête – enkel EN) Bureau voor publicaties van de Europese Unie (2014).

“Online Content Moderation – Current challenges in detecting hate speech” (Online-inhoudsmoderatie – huidige uitdagingen bij het opsporen van haatzaaiende uitlatingen – enkel EN) (2023).

9. Verenigde Naties

Verdrag inzake de rechten van het kind (1989).

Verklaring van Peking en actieprogramma van Peking (1995).

Protocol inzake de voorkoming, bestrijding en bestraffing van mensenhandel, in het bijzonder vrouwenhandel en kinderhandel, tot aanvulling van het Verdrag van de Verenigde Naties tegen grensoverschrijdende georganiseerde misdaad (2000).

Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (2006).

“Report of the Special Rapporteur on Violence Against Women, its Causes and Consequences on Online Violence against Women and Girls from a Human Rights Perspective” (Verslag van de speciale rapporteur over geweld tegen vrouwen en de oorzaken en gevolgen ervan, over onlinegeweld tegen vrouwen en meisjes vanuit een mensenrechtenperspectief – enkel EN) (2018) (A/HRC/38/47).

Cybersafe Project (Project cyberveiligheid – enkel EN) (2020). “Cyber Violence Against Women and Girls: Report on Research Findings and Framework” (Cybergeweld tegen meisjes en vrouwen: verslag over de onderzoeksbevindingen en het onderzoekskader – enkel EN), Universiteit van Ljubljana, gefinancierd door het programma “Rechten, gelijkheid en burgerschap” van de Europese Unie (2014-2020).

VN-Comité voor de Rechten van het Kind; Algemene opmerking nr. 25 (2021) over de rechten van het kind in relatie tot de digitale wereld.

10. Raad van Europa

Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (CETS nr. 210).

Verdrag van de Raad van Europa inzake bestrijding van mensenhandel (CETS nr. 19).

Verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik (CETS nr. 201).

Kaderverdrag van de Raad van Europa over artificiële intelligentie en de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat (CETS nr. 225).

Richtsnoeren van het Comité van Ministers van de Raad van Europa voor kindvriendelijke justitie (2010).

CM/REC (2026)1 – Aanbeveling van het Comité van Ministers aan de lidstaten inzake gelijkheid en artificiële intelligentie (enkel EN/FR).

CM/Rec(2026)2 – Aanbeveling van het Comité van Ministers aan de lidstaten inzake verantwoordingsplicht voor door technologie gefaciliteerd geweld tegen vrouwen en meisjes (enkel EN/FR).

Algemene aanbeveling nr. 1 van Grevio over de digitale dimensie van geweld tegen vrouwen (2021 – enkel EN).
